

МІНІСТЕРСТВО
ЮСТИЦІЇ

БЕЗОПЛАТНА
ПРАВОВА
ДОПОМОГА

Координаційний
центр з надання
правової допомоги

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА: РОЗВИТОК СИСТЕМИ ТА ПІДСУМКИ РОБОТИ У 2017 РОЦІ

#БПД

Рівний доступ до правосуддя є невід’ємною частиною сталого розвитку держави.

Сьогодні система безоплатної правової допомоги забезпечує захист прав усіх без винятку українців. Кожен може звернутися до будь-якого центру чи бюро правової допомоги та отримати консультацію. Громадян, які належать до соціально незахищених верств, система забезпечує адвокатами для представництва інтересів у суді.

Безоплатна правова допомога стала одним із ключових елементів у реформуванні системи правосуддя в Україні.

Спілкуючись із українськими громадянами, які звертаються за безоплатною правовою допомогою, ми констатували значну проблему в українському суспільстві – системне незнання своїх прав.

У 2017 році Міністерством юстиції України було запущено нову ініціативу – національний правопросвітницький проект «Я МАЮ ПРАВО!». Цей проект має підвищити юридичну грамотність українців та сформувати нову правову культуру в суспільстві. Це масштабна реформа правової свідомості, яка забезпечить сталий розвиток України як сучасної демократичної держави.

Проект покликаний не лише інформувати громадян про їхні права, а й навчити їх, як ці права захищати і як діяти, коли відбувається порушення прав.

Фактично, сьогодні це наш спільний пріоритет – інформувати і захищати право кожного українського громадянина.

Павло ПЕТРЕНКО
Міністр юстиції України

Доступність, якість, ефективність.

Це ключові речі, які традиційно були і залишаються пріоритетами системи безоплатної правової допомоги. Сьогодні це найбільший правозахисний механізм у країні.

Фактично, система дійшла до найвіддаленіших точок України. Навіть більше, правову консультацію тепер можна отримати, не виходячи з власного помешкання – телефоном.

Право на гарантований державою захист має сьогодні досить широке коло вразливих категорій осіб.

На часі – забезпечення якості правової допомоги. Система управління якістю має гарантувати для кожного нашого клієнта належні правові послуги.

Пілотні проекти та всеукраїнські кампанії, які ми почали за підтримки партнерів, поінформують про гарантовану державою правову допомогу, розвинуть спроможність адвокатів і фахівців системи, автоматизують процеси та допоможуть запровадити кращі практики та ефективні правові інструменти.

Важливими стануть структурні зміни, спрямовані на ефективність діяльності. IT-технології та спрощення процесів, функціональний аудит, програма гендерної рівності, оцінка персоналу – ці та інші новації допоможуть реагувати на сучасні виклики.

Пріоритет – інновації та лідерство у поширенні практик про захист прав українців.

Олексій БОНЮК
директор Координаційного центру
з надання правової допомоги

Ключові досягнення

системи безоплатної правової допомоги у 2017 році

РОЗВИТОК ПРАВОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

ПРАВОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ
У ТЕЛЕФОННОМУ РЕЖИМІ
відкриття контакт-центру у Сумах

ПРАВОВІ КЛУБИ
(МІЖРЕГІОНАЛЬНІ РЕСУРСНО-
КОМУНІКАЦІЙНІ ПЛАТФОРМИ)
Київ, Дніпро, Одеса, Харків, Львів

ПІДВИЩЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ТА ЯКОСТІ ПРАВОВИХ ПОСЛУГ

РОЗШИРЕННЯ ДОСТУПУ ДО БВПД
ДЛЯ ВРАЗЛИВИХ КАТЕГОРІЙ

СТАНДАРТИ ЯКОСТІ БВПД
У ЦИВІЛЬНОМУ, АДМІНІСТРАТИВНОМУ
процесах та представництва
у кримінальному процесі

СПРОЩЕНА ПРОЦЕДУРА
КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ АДВОКАТІВ

ІНСТИТУТ НАСТАВНИЦТВА
У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ
3 пілотні офіси громадського захисника
(Київ, Вінниця, Рівне)

СИСТЕМА БПД – КЛЮЧОВИЙ ПАРТНЕР
ПРОЕКТУ «Я МАЮ ПРАВО!»

+ 11%

**БВПД У КРИМІНАЛЬНИХ
ПРОВАДЖЕННЯХ,**
а також затриманим, заарештованим
та засудженим

90 078

81 176

за 2016 рік

x 2

**БВПД У ЦИВІЛЬНИХ
ТА АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВАХ,**
а також свідкам і потерпілим
у кримінальному процесі

70 691

34 126

за 2016 рік

x 2

ПРАВОВІ КОНСУЛЬТАЦІЇ
та інші види БППД

501 775

239 164

за 2016 рік

x 6

БВПД ЮРИСТАМИ ЦЕНТРІВ

18 456

3 293

за 2016 рік

1 490

юристів центрів

Ключові характеристики системи БПД

Види правових послуг

надання правової інформації та консультацій, інші види БППД

захист

здійснення представництва інтересів у судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами

складення документів процесуального характеру

Розширення кола суб'єктів права на БВПД

З 05.01.2017 право на БВПД отримали

(Закон України «Про Вищу раду правосуддя», ухвалений 29.11.2016)

ВПО та громадяни України, які звернулися із заявою про взяття їх на облік як ВПО

особи, які звернулися для отримання статусу особи, на яку поширюється дія ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (учасника АТО)

малозабезпечені, якщо їх середньомісячний дохід не перевищує двох прожиткових мінімумів (раніше – не перевищує середньомісячного доходу, розрахованого для сім'ї)

особи, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі

діти, (раніше – тільки діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, діти, які постраждали внаслідок воєнних дій чи збройного конфлікту)

Інституціональна структура системи БПД

БВПД підозрюваним та обвинуваченим у кримінальних провадженнях, а також затриманим, заарештованим та засудженим

99,2%

випадків, коли час із моменту видання доручення адвокату до його прибуття до місця конфіденційного побачення із затриманою особою не перевищував 1 години

унормовано питання інформування про випадки затримання осіб Уповноваженим Верховної Ради з прав людини або його представниками чи регіональними представництвами у разі нездійснення повідомлення про таке затримання, виявленого під час відвідування місць несвободи

Кількість випадків надання БВПД

19 159

випадків захисту осіб, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими та стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою

9 454

випадки захисту осіб, до яких застосовано адміністративне затримання або арешт

58 938

випадків захисту за призначенням у кримінальних провадженнях

2 527

випадків надання допомоги засудженим до покарання у вигляді позбавлення волі

Результативність захисту

316

виправдувальних вироків або випадків закриття провадження

1 805

випадків обрання більш м'якого запобіжного заходу, ніж тримання під вартою (заміна, скасування такого заходу)

946

випадків зменшення обсягу обвинувачення

2 748

випадків призначення найменш суворого з передбачених альтернативних покарань або більш м'якого покарання, ніж передбачено законом

6 396

випадків звільнення від відбування покарання з випробуванням

Моніторинг якості надання БВПД у кримінальному процесі

не виявлено грубих порушень Стандартів якості надання БВПД у кримінальному процесі

1 401

спостереження за роботою адвокатів у судах

402

інтерв'ю з клієнтами щодо якості отриманих адвокатських послуг

2 097

анкетувань адвокатів щодо роботи із центрами та клієнтами

10 348

перевірок достовірності інформації, поданої у відповідних формах моніторингу стандартів якості

567

узагальнених прикладів успішного захисту та кращих практик адвокатської діяльності

БВПД у цивільних та адміністративних справах, а також свідкам і потерпілим у кримінальному процесі

567 322

особи звернулися
до місцевих центрів (МЦ)

385 499 (68%)

до бюро правової допомоги
(структурних підрозділів МЦ)

181 823 (32%)

до центральних офісів МЦ

Кількість випадків надання БВПД

501 755

86 284

особам надано правові консультації

отримали правові консультації у **2 567**
дистанційних та під час **10 158** виїздів
мобільних пунктів

70 691

52 235

18 456

рішень центрів про надання БВПД

доручень адвокатам

випадків надання правової допомоги
юристами центрів

156 287

22 772

осіб отримали роз'яснення через єдиний
контакт-центр системи БПД
0 800 213 103

з них отримали правові консультації

Питання, за якими надавалася БВПД

18,4%

інші цивільні

13,8%

соціальне
забезпечення

12,8%

сімейні

11,1%

спадкові

8,3%

земельні

6,1%

договірні

5,9%

житлові

5,2%

трудові

4,5%

адміністративні

3,5%

виконання судових
рішень

0,8%

медичні

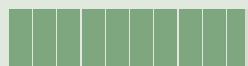
8,5%

інші

1,1%

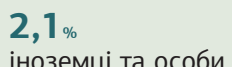
неправові питання

Характеристика клієнтів

97,9%

громадяни України

2,1%

іноземці та особи
без громадянства

59,7%

жінки

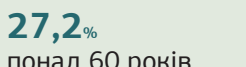
40,3%

чоловіки

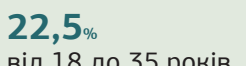
49,9%

від 36 до 60 років

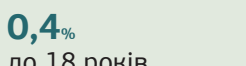
27,2%

понад 60 років

22,5%

від 18 до 35 років

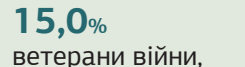
0,4%

до 18 років

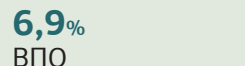
61,6%

малозабезпечені

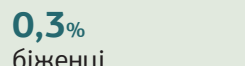
15,0%

ветерани війни,
у т. ч. учасники АТО

6,9%

ВПО

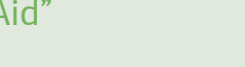
0,3%

біженці

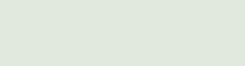
14,1%

особи
з інвалідністю

0,6%

діти-сироти

1,5%

інші категорії

**ЗАТВЕРДЖЕНО СТАНДАРТИ
ЯКОСТІ НАДАННЯ БВПД
у цивільному, адміністративному
процесах та представництва
у кримінальному процесі**

наказ Мін'юсту від 21.12.2017 № 4125/5,
зареєстровано в Мін'юсті 22.12.2017
за № 1554/31422

Довідково-інформаційна платформа
“WikiLegalAid”

995

розроблених типових правових консультацій

Розвиток правової спроможності громад та створення мережі громадських радників

3

модулі пілотного навчального курсу для громадських радників «Системні зміни через співпрацю»

вперше організований в Україні з метою побудови мережі громадських радників за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» та Мережі правового розвитку та іншими партнерами у сфері захисту прав людини

860

методичних рекомендацій для органів місцевого самоврядування

4 466

органів місцевого самоврядування, яким надано методичну допомогу щодо організації надання БПД

Місцеві програми надання БПД

6 000

примірників посібника «Програма надання безоплатної правової допомоги: розроблення, планування, виконання, звітування»

22

регіони охоплені заходами щодо презентації методичних рекомендацій з питань підготовки та реалізації місцевих програм БПД

за підтримки українсько-канадського проєкту «Доступна та якісна правова допомога в Україні» та за участі фахівців Міжнародного фонду «Відродження»

360

програм надання безоплатної правової допомоги розроблено місцевими органами влади

151

місцева програма надання безоплатної правової допомоги затверджена

Розвиток людського потенціалу у системі БПД

3

дистанційні навчальні курси

874

навчальних заходів, в яких взяли участь понад 80% працівників системи БПД та адвокатів

Спрощено процедуру відбору адвокатів, які залучаються для надання БВПД

постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 № 575

2 198

штатних працівників

1 490

з них фахових юристів

4 978

адвокатів у реєстрі адвокатів, які надають БВПД

2 568

контрактів укладено з адвокатами

Інформування про БПД та правопросвіта

32 197

правопросвітницьких заходів у 100% міст та районів, у тому числі у рамках правопросвітницького проєкту «Я МАЮ ПРАВО!»

10

випусків інформаційного дайджесту системи БПД

19

інформаційних буклетів та брошур з питань надання БПД та актуальних соціально-правових питань

1 667 800

загальний наклад інформаційних буклетів та брошур

Ключові пріоритети у 2018 році

ПОСИЛЕННЯ НАПРЯМУ ПРАВОПРОСВІТНИЦТВА ТА СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ ГРОМАД

- створення умов для стратегічного планування проекту «Я МАЮ ПРАВО!» на базі правових клубів
- розробка концепції незалежного провайдера БПД у громаді
- методична підтримка у розробленні місцевих програм БПД

ПОСИЛЕННЯ СПІВПРАЦІ З ОРГАНАМИ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЗАТРИМАНИХ ОСІБ

- всеукраїнська інформаційна кампанія щодо прав затриманих осіб на БПД
- запровадження автоматизованого механізму обміну даними про затриманих осіб

ПІЛОТУВАННЯ «ПРОГРАМИ ПРИМИРЕННЯ» У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ, ДЕ ПІДОЗРЮВАНИМИ, ОБВИНУВАЧЕНИМИ Є НЕВОПНОЛІТНІ

- у Львівській, Миколаївській, Вінницькій та Одеській областях

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО БПД ТА ЯКОСТІ ПРАВОВИХ ПОСЛУГ

- розроблення нової моделі системи управління якістю БПД
- комплексне удосконалення законодавства про БПД

УПРАВЛІННЯ ПРАВОВИМИ ЗНАННЯМИ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ БПД

- масштабне безоплатне навчання цільових груп та проведення активностей на базі правових клубів
- оптимізація процесів та впровадження IT-технологій
- запровадження програми гендерної рівності у системі БПД

Налагодження партнерства

Укладені Меморандуми про співпрацю

- Крим-SOS (28.02.2017)
- ВГО «Юридична сотня» (24.10.2017)
- Міністерство оборони України (11.12.2017)

Наші партнери

Canada

Canadian Bureau for International Education

ПРОЕКТ «ДОСТУПНА ТА ЯКІСНА ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ»

міжнародний фонд
Відродження
INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

Continued support
to the criminal justice reform
in Ukraine
Подальша підтримка
реформи кримінальної
системи в Україні

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Українська Фундація
Правової Допомоги

БЕЗОПЛАТНА
ПРАВОВА
ДОПОМОГА

ГО «Всередині нас»
«Всередині нас» є українською
незалежною, неурядовою, безоплатною
приватною організацією

Координаційний
центр з надання
правової допомоги

МІНІСТЕРСТВО
ЮСТИЦІЇ

ПРОЕКТ «ДОСТУПНА ТА ЯКІСНА
ПРАВОВА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ»

Canada